Қазақ әдебиеті 11 сынып

1. Әнет би атаған үш арсыз:

А) ұйқы, тамақ, күлкі
Б) өсек, өтірік, ойын
В) тамақ, ойын, жалғандық
Д) еріншектік, талапсыздық, күлкі
Е) дөрекілік, арсыздық, жалқаулық

2.«Келінім ақылды болса, ұлымның даңқы кетеді. Би түскендей үй болу – әйелден. Әйелі жақсы болмай ер оңбайды. Ердің бақытын кетіретін де – әйел, ерге бақыт әперетін де – әйел», - деп келінді өзі таңдауды шешкен би

А) Қазыбек
Б) Сырым
В) Төле
Д) Майқы
Е) Әнет

3.«Азамат жетім болмайды - халықтан болса панасы. Халық жетім болмайды – басшысы болса данасы» нақылын айтқан

А) Қазыбек
Б) Сырым
В) Төле
Д) Майқы
Е) Әнет

4.«Біржан-Сара» айтысы қай айтыстың түріне жатады

А) қыз бен жігіт айтысы
Б) қазіргі айтыс
В) бәдік айтысы
Д) түре айтыс
Е) сүре айтыс

5. Тұспалмен, ишарамен айтылатын жанр түрі

А) мысал

Б) өлең

В) баллада

Д) новелла

Е) әңгіме

6.Адамның көңіл-күйін, толғанысын, қуанышы мен мұңын табиғат құбылыстары арқылы бейнелеп көрсетуде қолданатын тәсіл

А) пейзаж

Б) кейіптеу

В) әсірелеу

Д) ұлғайту

Е) элегия

7.Заттың немесе құбылыстың айырықша белгісін білдіретін бейнелі сөз

А) метафора

Б) ассонанс

В) метонимия

Д) аллегория

Е) эпитет

8. Өлең-жырларда тармақтың (өлең жолы) соңындағы бірнеше буынның келесі тармақтағы сәйкес буындармен үйлесуі

А) ұйқас
Б) тармақ
В) буын
Д) бунақ
Е) шумақ

9. «Исатай – басшы, мен – қосшы» деген тармақ қай ақында кездеседі

А) Дулат
Б) Махамбет
В) Шернияз
Д) Құлмамбет
Е) Нұрым

10. -Уа, кімсіз?

- Ыбыраймыз!

- Уа, қайдан келесіз?

- Сайлаудан келеміз, - деп басталатын өлеңнің авторы

А) М.Дулатов
Б) Б.Майлин
В) С.Сейфуллин
Д) Қ.Аманжолов
Е) А.Тоқмағамбетов

11. Баллада дегеніміз:

А) шағын сюжетті лирикалық жанр
Б) мысал жанры
В) шағын драмалық шығарма
Д) ауызша шығарылған жыр
Е) шағын эпикалық түр

12. Литота ойды қалай бейнелейді.
А) әсірелейді
Б) салыстырады
В) кішірейтеді
D) қарама-қарсы қояды
Е) ойдың мағынасын өзгертеді

13. Мадақтауға арналған өлең түрі
А) элегия
Б) эпиграмма
В) ода
D) сонет
Е) пародия

14.Көркем шығарманың ең соңғы бөлшегінде кейіпкердің тағдыры туралы баяндау қалай аталады.
А) пролог
Б) шегініс
В) ремарка
Д) эпилог
Е) оқшау эпизод

15. Әдебиет өнердің қай түріне жатады.
А) кескін
Б) сөз
И) саз
D) ән
Е) мүсін

16. «Кездеспей кеткен бір бейне» шығармасының авторы
А) Мағжан Жұмабаев
Б) Саттар Ерубаев
В) Ғабиден Мұстафин
Д) Ғабит Мүсірепов
Е) Сәбит Мұқанов

17. Көркем туындының әңгімелеп айтуға болатын мазмұны қалай аталады?
А) әдеби тіл
Б) фабула
В) композиция
Д) сюжет
Е) пішін

18.Антитеза дегеніміз:

А) шендестіру
Б) ауыстыру
В) ұлғайту
Д) дамыту
Е) градация

19. Сағыныш жайлы қайтадан толғау болар да, бәлкім, қолайсыз,
Дегенмен, жаным, көгілдір дүние сағынбағансын арайсыз.
Өмірде мынау сағынбағандар – бақытсыз, бақсыз, талайсыз,
Қазақтың жыры Абайсыз, - шумағы қай ақыннан алынған
А) Қасым Аманжолов
Б) Төлеген Айбергенов
В) Жарасқан Әбдірашұлы
Д) Мұхтар Шаханов
Е) Ұлықбек Есдәулет

20. Самсаған қара орманым – байтақ елім,
Сынға сап сен жақсыны байқап едің.
Еңсесін елдігіннің биіктеткен,
Ортаңда бойлап өскен Бәйтерегің, - үзіндісі қай поэмадан алынған

А) «Астана»
Б) «Астана – ел тұғыры»
В) «Бәйтерек»
Д) «Ақ орда»
Е) «Еңселі ел»

21.Үзінді қай шығармадан алынған

Мықтымын деп мақтанба, ақыл білсең,

Мықты болсаң, өзіннің нәпсіңді тый.

Іші тар, көре алмастың біреуі – сен,

Ондай кісі бұл жерге келмейді тең.

А) «Құтадғу білік»

Б) «Ескендір»

В) «Даналық кітабы»

Д) «Құлагер»

Е) «Әзімнің әңгімесі»

22.«Көзі тоймаған қолбасшы “алтын қақпаның” алдына келіп тоқтайды (өлім мен өмір қақпасы). Есік ашылмайды (қақпа құдайға бастайды), бірақ ар жағынан шүберекке түйілген сүйек тастайды. Рақымсыз ниет жерді бағындырғысы келеді» деген идеяны ұсынатын Абайдың қай поэмасы

А) «Масғұт»

Б) «Ескендір»

В) «Әзім әңгімесі»

Д) «Медғат-Қасым»

Е) «Күй»

23.Бұл адам көз сүйегі, - деді ханға,

Тоя ма адам көзі мың мен санға.

Жемір көз жер жүзіне тоймаса да,

Өлсе тояр, көзіне құм құйылғанда, - үзіндісі Абайдың қай поэмасынан алынған?

А) Үш анық
Б) Масғұт
В) Ескендір
Д) Әзім әңгімесі
Е) Үш танық

24. Тамағы тоқтық,

Жұмысы жоқтық

Аздырар адам баласын, - үзіндісі Абайдың қай өлеңінен:

А) «Бойы бұлғаң»
Б) «Ескендір»
В) «Сегіз аяқ»
Д) «Ғылым таппай мақтанба»
Е) «Сен не етесің»

25. Ескі бише отырман бос мақалдап,
Ескі ақынша мал үшін тұрман зарлап.
Сөз түзелді, тыңдаушы сен де түзел,
Сендерге де барайын енді аяңдап, - шумағы Абайдың қай өлеңінен алынған

А) «Өлең – сөздің патшасы, сөз сарасы»
Б) «Қартайдық, қайғы ойладық, ұйқы сергек»
В) «Жігіттер, ойын арзан, күлкі қымбат»
D) «Адасқанның алды – жөн, арты - соқпақ»
Е) «Мен жазбаймын өлеңді ермек үшін»

26.Абайдың «Сабырсыз, арсыз, еріншек» өлеңінің басты идеясы
А) ел ішіндегі келеңсіз жағдайларды сынау
Б) жастарды сынау
В) кедейлерді сынау
D) халықты сынау
Е) оқуға шақыру

27. «Ат шаңы», «Жалғыз қазық», «Қара күш» бөлімдері қай поэмадан алынған

А) «Көкшетау»
Б) «Ақан сері»

В) «Күй»
Д) «Құлагер»
Е) «Дала»

28. Бір үйдің баласы болма,

Көп үйдің санасы бол.

Бір елдің атасы болма,

Көп үйдің данасы бол, - нақыл сөз кімдікі

А) Әйтеке би
Б) Төле би
В) Қазыбек би
Д) Сырым шешен
Е) Бұқар жырау

29. Пьеса қай жанрға жатады?

А) драма

Б) лирика

В) проза

д) әдеби

е) поэзия

30. Ең көне жанр түрі

А) новелла

Б) миф

В) романс

Д) роман

Е) баллада

31. Өмірдегі ұнамсыз жайларды, мінездерді әшкерелеп, келеке ететін жанр

А) сатира

Б) сонет

В) ән өлең

Д) өлең

Е) мысал

32. Дилогия дегеніміз:

А) дербес бір бөлімді

Б) дербес екі бөлімді

В) дербес үш бөлімді

Д) дербес төрт бөлімді шығарма

Е) көптомдық

33. Көркем туындының атауы:

А) идея

Б) тақырып

В) сюжет

Д) композиция

Е) пролог

34. Б.Майлиннің «Шұғаның белгісі» хикаятындағы баяншы

А) Көркемтай

Б) Қасым

В) Қасымжан

Д) Әбдірахман

Е) Ғали

35.Күлкілі, келемежді бейнені ұлғайта көрсететін тәсіл

А) гротеск

Б) гипербола

В) литота

Д) әсірелеу

Е) шарж

36. Мына өлең үзіндісі кімдікі

Жапырақ жүрек жас қайың,

Жанымды айырбастайын.

Сен адам бола бастасаң,

Мен қайың бола бастайын

А) Қ.Аманжолов

Б) Ә.Сәрсенбаев

В) М.Мақатаев

Д) Н.Мәукенов

Е) Ұ.Есдәулет

37. Мына үзінді қай поэмадан алынған:
«Дат!» - деді ханның өжет Қарашашы
Немере, хан Кененің қарындасы.
«Ханша, не датың бар?» - деді Кене,
Аңырап тұрып қалды айналасы.

А) «Батыр Баян»,

Б) «Күй»

В) «Күйші»

Д) «Абыл»

Е) «Оркестр»

38.«Жас бала анадан туғанда екі түрлі мінезбен туады: біреуі - ішсем, жесем, ұйқтасам деп тұрады. Бұлар - тәннің құмары, бұлар болмаса, тән жанға қонақ үй бола алмайды. Һәм өзі өспейді, қуат таппайды. Біреуі - білсем екен демеклік. Не көрсе соған талпынып, жалтыр-жұлтыр еткен болса, оған қызығып, аузына салып, дәмін татып қарап, тамағына, бетіне басып қарап, сырнай-керней болса, дауысына ұмтылып, онан ержетіңкірегенде ит үрсе де, мал шуласа да, біреу күлсе де, біреу жыласа да тұра жүгіріп, «ол немене?», «бұл немене?» деп, «ол неге үйтеді?» деп, «бұл неге бүйтеді?» деп, көзі көрген, құлағы естігеннің бәрін сұрап, тыныштық көрмейді. Мұның бәрі - жан құмары, білсем екен, көрсем екен, үйренсем екен деген». Үзінді Абайдың қай қарасөзінен алынған
А) Үшінші

Б) Төртінші

В) бесінші

Д) алтыншы

Е) жетінші

39.Мағжан Жұмабаевтың қай поэмасы аталған:

А) «Шолпы»
Б) «Пайғамбар»
В) «Мен жастарға сенемін»
Д) «Ертегі»
Е) «Күйші»

40. Абақтыда айдан, күннен жаңылдым,

Сарғайдым ғой, сар даламды сағындым.

Қарашығым, құлыным деп зарлаған,

Алыстағы сорлы анамды сағындым, – өлеңінің авторы

А) Міржақып Дулатов
Б) Сәкен Сейфуллин
В) Ахмет Байтұрсынұлы
Д) Мағжан Жұмабаев
Е) Спандияр Көбеев

41.«Батыр Баян» поэмасында Баянның қолынан қаза тапқандар

А) қалмақ батырлары
Б) жекпе-жектегі батырлар
В) Жанатайдың серіктері
Д) хан мен қалмақ қызы
Е) Ноян мен қалмақ қызы

42.«- Апа! – деп басталыпты жауынгер хаты. Жалын атқан ыстық леп шыққан «Апа, апатайым!» деген сөздер дүниежүзіне айғай салып тұрғандай.

-Апатайым-ай, сағындым ғой, - дегеннен кейін тізіле қалған көп ноқаттар ыршып түсіп домалап-домалап кеткен көз жасына ұқсайды.
Мүмкін, хатты алқынып отырып, асығып жазған адамның булығып келіп алқымға тірелген сағынышы ағытылып шығарған сөз таппай, түйіліп қалып, көп ноқатқа айналған шығар! Мүмкін, анасын қатты сағынған баланың он беттік хат жазса да, бар айтары осы бір ғана сағындым ғой деген қуанышты күрсініс күйі болар». Қай шығармадан алынған үзінді, авторы кім?

А) Ғ.Мұстафин. «Күлмейтін адам»

Б) Ғ.Мүсірепов. «Ақлима»

В) Ә.Тәжібаев. «Толағай»

Д) Ә,Кекілбаев. «Аңыздың ақыры»

Е) Ш.Мұртаза. «Интернат наны»

43.«Шетте жүрген бауырластарға» өлеңінің авторы

А) Н.Айтұлы

Б) Қ.Аманжолов

В) Ә.Тәжібаев

Д) О.Асқар

Е) М.Сәрсеке

44.Жалғыз арқар,

Жалғыз оқ.

Жалғыз құздың басында –

Селт етпейді боранға,

Селк етпейді жасынға.

Мұңлы қоңыр жанары,бір жанады, бір өшіп.

Таңғажайып тағдырға тау тағысы тұр шыдап. Үзінді қай ақынның поэмасынан алынған

А) Н.Айтұлы

Б) Ж.Бөдешұлы

В) Ұ.Есдәулет

Д) Т.Молдағалиев

Е) М.Сәрсеке

45. Бұл адам көз сүйегі, - деді ханға.

Тоя ма адам көзі мың мен санға?

Жемір көз жер жүзіне тоймаса да,

Өлсе тояр, көзіне құм құйылғанда, - деген Аристотельдің сөзі берілетін Абайдың қай поэмасы

А) «Қорқыт»
Б) «Әзім әңгімесі»
В) «Ескендір»
Д) «Масғұт»
Е) «Күй»

46. Мамырбай, Мұқаш, Бекболат қай шығарманың кейіпкерлері
А) «Қартқожа»
Б) «Ақбілек»
В) «Күнікейдің жазығы»
Д) «Шолпанның күнәсі»
Е) «Бақытсыз Жамал»

47. Естелік дегеніміз:
А) тарихи, әдеби және өмірбаяндық мәліметтерге жанама құжат ретінде қызмет атқаратын баян

Б) қандай да бір тарихи дәуір келбетін жанды суреттер, нақты адам тағдырлары арқылы көрсететін ұғым
В) Ойлану, толғану, ойталқы түрінде келетін баяндау

Д) оқиғалар мен әлеуметтік мәселелер кең суреттелетін жанр

Е) тарихи-саяси жағдайдың суреттелуі

48.Шарлаған жолым жатыр жер бетінде,
Көрінер көлеңкесі келбетімде.
Қай жерде үзіледі қайран сапар,
Түйін боп өмірімнің бір шетінде?
Сол жерге қалармын ба мәңгі тоқтап,
Жоғалып жер бетінен сүрлеу-соқпақ?
Немесе бастармын ба екінші өмір,
Жалынды жыр жолында қызыл шоқ қап? Үзіндінің авторы кім?

А) Қ.Аманжолов

Б) Ә.Тәжібаев

В) І.Жансүгіров

Д) І.Есенберлин

Е) С.Мәуленов

49. «Ауыл жақтағы иттердің манағы шабаланғаны жоқ, жас күшіктің шәуілдеген әлсіз дауысын төбеттердің күңіренген ұзын сарыны басып тұрғандай. Сөйтіп тұрғанда бірдеме ысқырғандай болды. Ауылдан иттерді шабаландырған аттың дүрсілі тауға қарай кетті. Ит дауысы алыстап барып, қайта жақындап, абалады. Ажал да абалады. Дүрсіл ауылға қайтып келді. Күбір-күбір адам дауысы естілген тәрізденді. Жүрегі зырқ ете түсті. Зырқ етпей қайтсін, тықыр шықты. Жүрегінің дүрсілі болғай еді деп, қолын кеудесіне басып еді. Тас, тас емес-ау, темір емес – ажал шықыр еткендей, құйқа тамыры шымыр етті. Апан көр сияқтанды. Өйткені ажалдай түсі суық саудыраған үш адам келіп қалды. Бала қамаған лаққа ұсап, апанды айнала жүгіріп, өкпесін соққан торғайдай торға ілінді», - үзіндісі қай қаламгердің шығармасынан алынған

А) М.Дулатов. «Бақытсыз Жамал»

Б) М.Дулатов. «Қанапия-Шәрбану»

В) С.Торайғыров. «Кім жазықты»

Д) Ж.Аймауытов. «Ақбілек»

Е) Ж.Аймауытов. «Күнікейдің жазығы»

50. Деректі жанрға тән ерекшелік:

А) нақты айғақтың молдығы

Б) жанама сюжеттің молдығы

В) автордың ойдан шығаруы

Д) көркем туынды

Е) ауызша шығарылуы

51. Шырқ айналар шіркін тауық,

Жемің болса қолыңда.

Қайдағысы сені тауып,

Топырлайды жолыңда.

Досыңмын деп ант береді,

Жем іздеген жанама.

Жем таусылса жалт береді,

Сенерлік дос санама, - үзіндісі қай ақынның шығармасынан алынған.

А) С.Мұқанов. «Сұлушаш»

Б) М.Жұмабаев. «Жазғы дала»

В) С.Торайғыров. «Бір адамға»

Д) С.Сейфуллин. «Сыр сандық»

Е) Қ.Аманжолов. «Өзім туралы»

52. «Қаһар» романының авторы

А) І.Есенберлин

Б) Ш.Мұртаза

В) Қ.Жұмаділов

Д) С.Сматаев

Е) Ә.Кекілбаев

53. С.Сейфуллиннің қай поэмасы аталған

А) «Қойлыбайдың қобызы»

Б) «Күйші»

В) «Аққудың айырылуы»

Д) «Құлагер»

Е) «Дала қоңырауы»

54. «Шашты» әңгімесінің авторы

А) А.Кемелбаева

Б) М.Омарова

В) Ә.Тәжібаев

Д) С.Бөдешұлы

Е) Ш.Мұртаза

55. Шығармадағы әрекет, оқиғалардың ең ақырғы шешімі

А) пролог

Б) эпилог

В) идея

Д) тақырып

Е) эпизод

56. Латынша «құрастыру, қиыстыру» деген мағынаны беретін ұғым:

А) сюжет

Б) фабула

В) композиция

Д) мәтін

Е) идея

57. Мамырбай, Бекболат қай романның кейіпкерлері

А) «Қаhар»
Б) «Елім-ай»
В) «Тағдыр»
Д) «Ақбілек»
Е) «Дарабоз»

58. М.Әуезов алғаш «Абай жолы» эпопеясын қалаай атамақ болды

А) «Ақын»
Б) «Телғара»
В) «Ақын жолы»
Д) «Тұлға»
Е) «Дарабоз»

59. М.Жұмабаевтың проза жанрындағы шығармасы

А) «Сауатты бол»
Б) «Ертегі»
В) «Шолпанның күнәсі»
Д) «Ақан сері»
Е) «Шолпы»

60. «Көшпелі алтын» ғылыми-фантастикалық әңгіменің авторы

А) А.Кемелбаева

Б) Т.Сұлтанбеков

В) Ж.Бөдешұлы

Д) М.Сәрсеке

Е) Н.Айтұлы